

LEDNINGSSYSTEM

Datum: 2009-12-11

Dokumenttyp: Rutin

Process: Utöva tillsyn

Dokumentnummer: 108

Version: v1

Författare: Anna Norstedt, Siv Larsson

Avdelning: Staben, Kärnkraftssäkerhet

Fastställt: Ann-Louise Eksborg

Rask – informationsinsamling

Inledning

Rask är den metod som ska användas när en händelse inträffat eller ett förhållande uppdagats och det krävs ytterligare information innan myndigheten fattar beslut om tillsynsåtgärder. Om den information myndigheten fått är tillräcklig för att genomföra en inspektion ska det övervägas.

Syfte

Syftet med en Rask är att myndigheten snabbt ska få en egen oberoende bild av en inträffad händelse eller ett uppdagat förhållande. En Rask ska göras i nära anslutning till att SSM erhållit den information som initierar åtgärder.

Inriktning

Vid en inträffad händelse eller ett uppdagat förhållande hos en verksamhetsutövare som väsentligt kan påverka strålsäkerheten kan SSM fatta beslut om att snabbt samla information för att i ett tidigt skede få en egen oberoende bild av händelsen/förloppet.

Rask ska fungera som ett underlag för myndigheten inför eventuella beslut med anledning av en händelse eller ett uppdagat förhållande. En Rask är inte en fullständig granskning av ett händelseförlopp eller en fullständig orsaksanalys. Ansvar för att ta fram en sådan åligger den aktuella verksamheten.

En Rask ska omfatta följande:

- händelseförlopp
- konsekvenser av strålsäkerhetsmässig betydelse

- orsaker
- vilka omedelbara åtgärder som vidtagits av verksamhetsutövaren, vilka som planeras och om dessa är adekvata.

Rask kan utföras genom platsbesök eller genom telefon/videokontakt med verksamhetsutövaren.

Delmoment

Rask består av sex delmoment.

Förutsättningar

Det ansvar och de befogenheter/roller som gäller under en Rask är:

- Enhetschef för aktuellt sakområde
  - beslutar om Rask
  - utser en Rask-ledare
  - ansvarar för att avsätta nödvändig kompetens och tillräckliga resurser till Rask
  - fastställer Rask-rapporten
  - värderar behov av åtgärder med anledning av resultatet och ser till att eventuella beslut/förelägganden om åtgärder fattas enligt SSM:s arbetsordning och berörd avdelnings beslutsordning.
- Rask-ledare
  - ansvarar för att Rask genomförs och dokumenteras enligt processen för Rask
  - har befogenhet att använda tilldelade resurser för att genomföra Rask-insatsen.
- Rask-gruppen svarar för att
  - samla information för att kunna bedöma och värdera strålsäkerheten i den aktuella verksamheten
  - observationer av betydelse dokumenteras
  - ge förslag till bedömningar och värderingar av strålsäkerheten i den aktuella verksamheten.

Om Rask-gruppen uppmärksammar allvarliga brister som måste hanteras omedelbart kontaktas enhetschefen för det aktuella sakområdet för konsultation.

Initiering

Rask initieras genom att information om en händelse eller förhållande inkommit till SSM (vanligtvis till anläggningssamordnare, TiB/RB via telefon eller genom webbanmälan).

Förberedelse

Förberedelser inför en Rask innebär att:

- berörd enhetschef vid behov i samråd med övriga berörda enhetschefer utser en Rask-ledare samt eventuellt övriga gruppdeltagare. Medlemmarna väljs utifrån händelsens art så att det inträffade blir allsidigt belyst
- informera eventuell anläggningssamordnare, GD och kommunikationsavdelningen
- planera tillsynsinsatsen, det vill säga omfattning, metodik och frågor,
- besluta om platsbesök ska göras eller om kontakt på annat sätt är tillräckligt
- kontakta verksamhetsutövaren för att säkerställa att aktuella personer finns tillgängliga
- förbereda lämplig utrustning, (till exempel dator innehållande mapp med mall för Rask samt relevanta tidigare fastställda Rask-rapporter, kamera, dosimetrar, larmdosimetrar, dosmätare, skyddskläder med mera).

Genomförande

Besök eller telefonkontakt ska genomföras så snart som möjligt, helst inom två dagar efter det att SSM informerats om händelsen eller förhållandet.

Aktiviteter kan till exempel bestå i:

- dokumentgranskning etc.
- intervjuer och möten med relevanta personer
- deltagande i möten som verksamhetsutövaren genomför
- observation av en verksamhet
- avslutande möte.

Om observationerna visar på uppenbara brister informeras ansvariga personer på myndigheten direkt. Informationen behandlas och eventuella beslut om ytterligare tillsynsåtgärder fattas.

Rapportframställning

Senast en vecka efter det att tillsynsinsatsen genomförts ska ett utkast till rapport vara färdigt. Rapporten ska skrivas enligt rapportmallen, se Bilaga 1. Rapporten hanteras enligt rutinen för ärendehantering och fastställs enligt beredningsordningen.

Berörda enheter och avdelningar samt eventuell anläggningssamordnare ska uppmärksammas på att rapporten finns framtagen och är fastställd.

Rapporten skickas till berörd verksamhetsutövare för kännedom. Rapporten förmedlas dessutom till berörda inom SSM. Kommunikationsavdelningen

ska hela tiden hållas informerad och informationsinsatser genomförs på det sätt som är lämpligt.

Resultat

Resultatet från Rask kan användas som:

- underlag för beslut om myndighetens åtgärder med anledning av händelsen/förhållandet
- underlag till årlig samlad strålsäkerhetsvärdering
- underlag för kommande års VP
- underlag för tillsynsplan.

Uppföljning

Observationerna i rapporten kan behöva följas upp med en inspektion, verksamhetsbevakning eller genom muntliga eller skriftliga kontakter.

Bilaga 1

RASK-RAPPORT

Datum: 2009-09-xx

Vår referens:

Objekt:

Raskdatum:

Dokumentnummer:

Deltagare:

Författare:

Samråd:

Fastställt:

Rubrik

Sammanfattning

Bakgrund

Syfte

Metod

Händelsebeskrivning

**OBS! Denna mall har utgått.
Mall/förlaga i SSM 360 ska
användas.**

Möjliga orsaker och bidragande förhållanden till händelsen

Verksamhetsutövarens bedömning och åtgärder

(Här skrivs verksamhetsutövarens bedömning av händelsens strålsäkerhetsbetydelse samt genomförda och planerade åtgärder)

SSM:s samlade bedömning

(här görs en bedömning av om verksamhetsutövarens åtgärder på kort sikt är tillräckliga samt vår egen samlade bedömning av händelsen)

Referenser